DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 23 april 2009 *

I mål C-425/07 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i domstolens stadga, som ingavs den 14 september 2007,

AEPI Elliniki Etaireia pros Prostasian tis Pnevmatikis Idioktisias AE, Maroussi (Grekland), företrätt av T. Asprogerakas Grivas, dikigoros,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av F. Castillo de la Torre och T. Christoforou, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande i första instans,

meddelar

* Rättegångsspråk: grekiska.

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Rosas samt domarna A. Ó Caoimh, J. Klučka, U. Lõhmus och A. Arabadjiev (referent),

generaladvokat: P. Mengozzi,
justitiesekreterare: biträdande justitiesekreteraren H. von Holstein,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 15 oktober 2008,

och efter att den 27 november 2008 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 AEPI Elliniki Etaireia pros Prostasian tis Pnevmatikis Idioktisias AE (nedan kallat AEPI) har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt den 12 juli 2007 i mål T-229/05, AEPI mot kommissionen (nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogillade förstainstansrätten AEPI:s talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut SG-Greffe (2005) D/201832, av den 18 april 2005, att avslå klagandens klagomål avseende en påstådd överträdelse av artiklarna 81 EG och/eller 82 EG av de grekiska organisationerna för kollektivt tillvaratagande av närstående rättigheter och upphovsrätt på musikområdet, Erato, Apollon och Grammo (nedan kallat det omtvistade beslutet).

Bakgrund

2 Tvistens bakgrund kan enligt vad som framgår av punkterna 1–12 i den överklagade domen sammanfattas enligt följande.

3 Klaganden är ett aktiebolag som bildats enligt grekisk rätt och är verksamt på området för skydd av upphovsrätt till musikaliska verk i Grekland.

4 Den 3 mars 1993 antog Republiken Grekland lag 2121/1993 om upphovsrätt, närstående rättigheter och kulturella frågor (FEK A' 25/4.3.1993) (nedan kallad lag 2121/1993). Enligt artikel 54 i lagen kan upphovsrättsinnehavare överlåta förvaltning och skydd av sina immateriella rättigheter åt organisationer för kollektiv förvaltning. För dessa organisationers verksamhet krävs tillstånd som beviljas av det grekiska kulturministeriet. I artikel 58 i samma lag föreskrivs att bestämmelserna i artikel 54 är analogt tillämpliga på förvaltning och skydd av närstående rättigheter.

5 Klaganden ansökte om tillstånd för samtliga upphovsrätter och närstående rättigheter på musikområdet. Det grekiska kulturministeriet beviljade emellertid endast bolaget ett tillstånd som var begränsat till kollektiv förvaltning av upphovsrätt till musikaliska verk.

6 Tre grekiska organisationer för kollektiv förvaltning av närstående rättigheter, nämligen Erato, Apollon och Grammo (nedan kallade de tre organisationerna), erhöll tillstånd för kollektiv förvaltning av närstående rättigheter som innehas av sångare, musiker och producenter av ljud- och/eller bildmaterial.

7 Den 22 mars 2001 tillställde klaganden Europeiska gemenskapernas kommission ett klagomål mot Republiken Grekland och de tre organisationerna. Klaganden gjorde dels gällande att de senare överträdde artiklarna 81 EG och 82 EG genom att missbruka sin dominerande ställning och inrätta konkurrensbegränsande samverkan och samordnade förfaranden (nedan kallat de påtalade förfarandena). Vidare yrkade klaganden att Republiken Grekland skulle dras inför domstolen för överträdelse av artikel 81 EG, av den anledningen att lag 2121/1993 tillät dessa organisationer att ägna sig åt de påtalade förfarandena.

8 I sitt klagomål betonade klaganden att ersättningen för närstående rättigheter hade fastställts till en orimligt hög nivå, vilken kunde uppgå till 5 procent av grekiska radiostationers och TV-kanalers bruttointäkter. Detta beteende utgör enligt klaganden en överträdelse av artiklarna 81 EG och 82 EG som orsakar bolaget allvarlig och irreparabel skada, då de berörda företagen inte har möjlighet att betala sådana orimliga belopp. Klaganden berövas härigenom möjligheten att få in de avgifter bolaget begär för upphovsrättigheterna.

9 Genom skrivelse av den 7 december 2004 delade kommissionen upp klagomålet i två delar, av juridiska och processrättsliga skäl. Den ena delen avsåg Republiken Grekland och den andra de tre organisationerna.

10 Efter att ha beaktat klagandens argument beslöt kommissionen, genom det omtvistade beslutet av den 18 april 2005, att avslå klagomålet på grund av bristande gemenskapsintresse såvitt avsåg de tre organisationerna.

11 De relevanta överväganden som det omtvistade beslutet grundas på är avfattade enligt följande:

”I förevarande fall kan den hävdade överträdelsen inte föranleda betydande störningar på den gemensamma marknaden, eftersom samtliga berörda parter har säte i Grekland och bedriver sin verksamhet endast där. Det kan inte förutses att denna situation kommer att förändras, det vill säga att de tre organisationerna … inom kort kommer att bedriva verksamhet i andra länder, med hänsyn till strukturen på [marknaden för] tjänster för skydd av närstående rättigheter och de praktiska svårigheterna för detta företag. Dessutom uppkommer effekterna av det hävdade agerandet endast på den grekiska marknaden. Avtalen om användning av musiken ingås endast med radio- och TV-kanaler och andra användare som befinner sig i Grekland. De tre organisationerna […] är endast behöriga att skydda närstående rättigheter i Grekland och har inte praktisk möjlighet att utöva denna behörighet utanför detta land.

Vidare måste kommissionen för att bevisa en eventuell överträdelse göra en komplicerad undersökning av villkoren som gäller på den relevanta marknaden och av tillgängliga alternativ. Mot bakgrund av dels att det i den grekiska lagen (i överensstämmelse med [rådets direktiv 92/100/EEG av den 19 november 1992 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter och vissa upphovsrätten närstående rättigheter inom det immaterialrättsliga området (EGT L 346, s. 61)]) föreskrivs att en enda ersättning ska betalas för samtliga närstående rättigheter, dels att den hävdade överträdelsen uppkommer till följd av att de tre organisationerna … presenterar sig gemensamt för användarna för att begära ersättningen, måste kommissionen för det första bevisa en eventuell förekomst av och effektivitet hos de metoder som gör det möjligt att separat begära unik betalning. För det andra måste kommissionen inte endast bevisa att de tre organisationerna … har en kollektiv dominerande ställning utan, enligt domstolens domar [av den 13 juli 1989] i [mål 395/87] Tournier [REG 1989, s. 2521; svensk specialutgåva, volym 10, s. 113] och [de förenade målen 110/88, 241/88 och 242/88] Lucazeau [m.fl., REG 1989, s. 2811], även undersöka de relativa nivåerna på priserna för upphovsrätterna och de närstående rättigheterna i alla länder i unionen, de respektive beräkningsgrunderna, de använda kriterierna och villkoren som råder på den grekiska marknaden i förhållande till [marknaderna i] andra europeiska länder.

Dessutom måste det understrykas att ert företag har möjlighet att åberopa skadorna hos nationella myndigheter. Ni kan särskilt hänskjuta ärendet till den grekiska konkurrensmyndigheten. Denna myndighet skulle tack vare den fördjupade kunskapen om villkoren på den nationella marknaden vara fullt i stånd att behandla ert klagomål. Det förhållandet att samtliga berörda parter och samtliga berörda musikanvändare har säte och bedriver sin verksamhet på den grekiska marknaden gör det än mer betydelsefullt att ha detaljerad kännedom om villkoren på den lokala marknaden. För övrigt har denna myndighet behörighet att tillämpa artiklarna [81 EG och 82 EG] precis som … kommissionen.

Följaktligen ska den slutsatsen dras att räckvidden och komplexiteten hos de undersökningsåtgärder som krävs för att fastställa huruvida agerandet från de tre organisationernas sida … är förenligt med gemenskapens konkurrensregler är oproportionerliga i förhållande till den mycket begränsade betydelsen av en eventuell överträdelse för den gemensamma marknadens funktion. Ärendet har således inte sådant gemenskapsintresse som krävs för att kommissionen ska inleda en undersökning.”

12 Den 20 april 2005 beslutade kommissionen att avskriva klagomålet beträffande Republiken Greklands påstådda fördragsbrott. AEPI:s talan mot det senare beslutet ogillades genom beslut av förstainstansrätten av den 5 september 2006 i mål T-242/05, AEPI mot kommissionen. Detta beslut överklagades i sin tur till domstolen som ogillade överklagandet genom beslut av den 10 juli 2007 i mål C-461/06 P, AEPI mot kommissionen.

Talan inför förstainstansrätten och den överklagade domen

13 Till stöd för sin talan om ogiltigförklaring inför förstainstansrätten åberopade klaganden två grunder. Som första grund gjorde klaganden gällande en uppenbart felaktig bedömning av frågan huruvida de påtalade förfarandena har något gemenskapsintresse. Den andra grunden avsåg åsidosättande av motiveringsskyldigheten.

14 Vad beträffar den första grunden fann förstainstansrätten i punkt 38 i den överklagade domen att, vad beträffar kommissionens behörighet när den handlägger klagomål, bedömningen av huruvida ett klagomål på konkurrensrättens område har ett gemenskapsintresse är beroende av de faktiska och rättsliga omständigheterna i varje enskilt fall, omständigheter som kan variera avsevärt från ett ärende till ett annat, och inte av bindande förutbestämda kriterier. Förstainstansrätten tillade att kommissionen, som har till uppgift att säkerställa tillämpningen av artiklarna 81 EG och 82 EG, ska definiera och genomföra gemenskapens konkurrenspolitik och har för detta ändamål ett utrymme för skönsmässig bedömning vid handläggningen av klagomål.

15 Förstainstansrätten underströk därefter i punkt 40 i den överklagade domen att för att bedöma gemenskapsintresset ska kommissionen, för att på bästa sätt utföra sitt uppdrag att övervaka att artiklarna 81 EG och 82 EG efterlevs, väga den påstådda överträdelsens inverkan på den gemensamma marknadens funktion mot sannolikheten av att den kommer att kunna fastslå att det föreligger en överträdelse och omfattningen av de undersökningar som krävs.

16 Förstainstansrätten konstaterade i förevarande fall i punkterna 45 och 46 i den överklagade domen att kommissionen i det omtvistade beslutet utgick från tre argument för att komma till slutsatsen att de påtalade förfarandena saknade gemenskapsintresse, nämligen att de inte skulle föranleda några betydande störningar på den gemensamma marknaden, att kommissionen skulle behöva göra en komplicerad undersökning av marknadsvillkoren för att styrka den påstådda överträdelsen samt att skydd för klagandens rättigheter och intressen kunde säkerställas av behöriga nationella myndigheter. Förstainstansrätten fann att klaganden endast bestritt det första argumentet inom ramen för sin talan om ogiltigförklaring.

17 Förstainstansrätten prövade därefter den första grunden i följande ordalag:

”47 Förstainstansrättens analys kommer följaktligen att begränsas till de argument som [klaganden] har åberopat för att bestrida att handeln mellan medlemsstaterna inte påverkades och göra gällande att åläggande av för höga avgifter för närstående rättigheter utgör ett agerande som kan påverka den gemensamma marknaden i den mening som avses i artiklarna 81 EG och 82 EG, även om agerandet är begränsat till det grekiska territoriet.

48 Kommissionen har för det första funnit att alla i saken berörda parter hade säte och bedrev sin verksamhet i Grekland, för det andra att det var osannolikt att de tre organisationerna … skulle kunna utsträcka sin verksamhet till andra länder och för det tredje att musikanvändarna var av grekisk nationalitet och att de tre organisationerna … hade behörighet som var begränsad till det grekiska territoriet.

49 Enligt förstainstansrätten är det inte möjligt att genom de faktiska och rättsliga omständigheter som [klaganden] har åberopat visa att de påtalade förfarandena hade en sådan inverkan på handeln mellan medlemsstaterna att det kunde skada uppfyllandet av målen för den inre marknaden. [Klaganden] har nämligen endast åberopat de ekonomiska svårigheter som drabbat företagen för förvaltning av upphovsrättigheter och musikanvändarna i Grekland och i alla andra medlemsstater utan att lyckas styrka de egna påståendena och har i vart fall inte heller lyckats åberopa omständigheter genom vilka de kunde styrkas.

50 Vad beträffar [klagandens] argument att betydande störningar på den gemensamma marknaden framgår av det förhållandet att de grekiska och utländska upphovsmännens ersättning överförs till företag som är etablerade i Europeiska unionen, finner förstainstansrätten att behörigheten för de tre organisationerna … är begränsad till det grekiska territoriet och att det följaktligen huvudsakligen är musikanvändarna på det grekiska territoriet och de grekiska upphovsmännen som drabbas av de påstådda skadorna till följd av de påtalade förfarandena.

51 När det gäller argumentet att domstolen redan har fastställt att överträdelser som är begränsade till en medlemsstats territorium kan utgöra ett åsidosättande av konkurrensreglerna, ska det understrykas att påverkan på handeln mellan medlemsstaterna i de mål som mynnade ut i dessa avgöranden var antingen en följd av samordnade förfaranden mellan nationella upphovsrättsorganisationer som ledde till att utländska användare systematiskt vägrades tillgång till deras repertoar (dom i de ovannämnda förenade målen Lucazeau m.fl., punkt 17, och i det ovannämnda målet Tournier, punkt 23), eller av att alla potentiella konkurrenter uteslöts från den geografiska marknad som utgjordes av en medlemsstat (dom av den [6 april 1995,] i [de förenade målen [C-241/91 P och C-242/91 P], RTE och ITP mot kommissionen, REG 1995, s. I-743], punkt 70). De åberopade målen har följaktligen inget samband med förevarande mål.

52 Vad avser det krav på enhetlig och proportionerlig ersättning av närstående rättigheter i medlemsstaterna som påstås följa av domen av den [6 februari 2003 i mål C-245/00, SENA, REG 2003, s. I-1251], ska det påpekas att domstolen i denna dom (punkt 34) i stället fann att det saknas en gemenskapsrättslig definition av skälig ersättning och att det saknas objektiva skäl som motiverar att domstolen fastställer precisa regler för att beräkna en sådan ersättning.

53 Vad slutligen beträffar argumentet att kommissionen medgett att det föreligger en överträdelse av artiklarna 81 EG och 82 EG, så framgår det uttryckligen av skrivelsen av den 10 december 2004 och av det [omtvistade] beslutet att argumentet saknar stöd då kommissionen inte alls medgett någon sådan överträdelse.

54. Mot bakgrund av det ovan anförda kan det konstateras att [klaganden] inte har åberopat någon konkret omständighet som visar att det föreligger faktiska eller potentiella betydande störningar på den gemensamma marknaden.

55 [Klaganden] har således inte visat att kommissionen i det [omtvistade] beslutet gjort en uppenbart felaktig bedömning då den kom fram till att det agerande som

[klaganden] påtalat i stor utsträckning eller till och med uteslutande hade verkningar på den grekiska marknaden och därför inte påverkade handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artiklarna 81 EG och 82 EG.

56 Talan kan följaktligen inte vinna bifall på den första grunden.”

18 Förstainstansrätten fastställde därefter beträffande den andra grunden, och särskilt beträffande invändningen att kommissionen inte tagit ställning till samtliga åberopade handlingar och argument, att kommissionen endast var skyldig att redogöra för de rättsliga överväganden som var av stor betydelse för beslutsfattandet. Enligt förstainstansrätten hade kommissionen med den tydlighet som krävs angett av vilka konkreta skäl klagomålet avslagits (punkterna 62 och 63 i den överklagade domen).

19 Förstainstansrätten ogillade följaktligen talan i dess helhet.

Parternas yrkanden

20 AEPI har yrkat att domstolen ska

— upphäva den överklagade domen,

— avgöra målet i sak i enlighet med de yrkanden som klaganden framställt i första instans, eller återförvisa målet till förstainstansrätten för att denna ånyo ska pröva målet, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

21 Kommissionen har yrkat att överklagandet ska ogillas och att klaganden ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Prövning av överklagandet

Upptagande till sakprövning

22 Kommissionen anser att överklagandet inte kan tas upp till prövning. Grunderna för överklagandet sammanfaller nämligen i stort sett med de argument och bevis som klaganden åberopade i första instans utan att klaganden särskilt anger på vad sätt den överklagade domen är behäftad med en felaktig rättstillämpning.

23 Domstolen erinrar härvid om att enligt artikel 225.1 andra stycket EG och artikel 58 första stycket i domstolens stadga ska ett överklagande vara begränsat till rättsfrågor och grundas på bristande behörighet hos förstainstansrätten, på rättegångsfel vid förstainstansrätten som kränker klagandens intressen eller på att förstainstansrätten har åsidosatt gemenskapsrätten.

24 Det framgår även av rättspraxis att när en klagande har ifrågasatt förstainstansrättens tolkning eller tillämpning av gemenskapsrätten, kan emellertid de rättsfrågor som prövades av förstainstansrätten på nytt tas upp till diskussion i målet om överklagande. Om klaganden inte på detta sätt kunde utforma sitt överklagande med stöd av grunder och argument som redan hade åberopats vid förstainstansrätten, skulle överklagandeinstitutet mista en del av sin innebörd (se dom av den 19 januari 2006 i mål C-240/03 P, Comunità montana della Valerina mot kommissionen, REG 2006, s. I-731, punkt 107, samt bland annat beslut av den 11 november 2003 i mål C-488/01 P, Martinez mot parlamentet, REG 2003, s. I-13355, punkt 39, och av den 13 juli 2006 i mål C-338/05 P, Front national m.fl. mot parlamentet och rådet, REG 2006, s. I-88, punkt 23).

25 Vidare ska det i ett överklagande klart anges på vilka punkter den dom som det yrkas upphävande av ifrågasätts samt de rättsliga grunder som särskilt åberopas till stöd för detta yrkande (se domen i det ovannämnda målet Comunità montana della Valerina mot kommissionen, punkt 105, och bland annat besluten i de ovannämnda målen Martinez mot parlamentet, punkt 40, och Front national m.fl. mot parlamentet och rådet, punkt 24).

26 Domstolen anser att klaganden angett vissa punkter i den överklagade domen, nämligen punkterna 38, 41–43, 44 och 54, och att klaganden beträffande dessa punkter åberopat rättsliga grunder till stöd för att förstainstansrätten gjort en felaktig rättstillämpning.

27 Invändningen om rättegångshinder ska därför avslås.

Prövning i sak

28 Klaganden har åberopat fem grunder till stöd för sitt överklagande. Som första grund har det gjorts gällande att förstainstansrätten inte i tillräcklig utsträckning motiverade den överklagade domen avseende hur stort utrymme kommissionen har för att göra en skönsmässig bedömning vid prövningen av de klagomål den mottar. Den andra, den

tredje och den fjärde grunden avser i huvudsak att förstainstansrättens dom saknar stöd och att förstainstansrätten inte motiverade den del där det slås fast att handeln mellan medlemsstaterna inte påverkats. Såvitt avser den femte grunden har klaganden gjort gällande att förstainstansrätten gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning såvitt avser förhållandet att det är tillräckligt att handeln mellan medlemsstaterna påverkas eller till och med potentiellt kan påverkas för att artiklarna 81 EG och 82 EG ska tillämpas.

Den första grunden

— Parternas argument

29 Klaganden har gjort gällande en bristande motivering av punkt 38 i den överklagade domen. Förstainstansrätten prövade nämligen inte om kommissionen, i det omtvistade beslutet, iakttog gränserna för sitt utrymme att göra skönsmässiga bedömningar då den handlägger klagomål som kommissionen tillställts på konkurrensområdet. Att kommissionen har en sådan befogenhet på området motiverar nämligen inte att talan ogillas, på grund av att utrymmet för att göra skönsmässiga bedömningar inte kan användas på ett godtyckligt sätt.

30 Kommissionen har genmält att förstainstansrätten har gjort en tydlig och fullständig motivering av sin bedömning att kommissionen iakttagit gränserna för sitt utrymme att företa skönsmässiga bedömningar.

— Domstolens bedömning

31 Domstolen finner, i likhet med vad förstainstansrätten konstaterade i punkt 38 i den överklagade domen, att kommissionen ska definiera och genomföra gemenskapens konkurrenspolitik. I detta avseende har kommissionen utrymme att företa en skönsmässig bedömning då den utreder klagomål som den tagit emot (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 mars 1999 i mål C-119/97 P, Ufex m.fl. mot kommissionen, REG 1999, s. I-1341, punkterna 88 och 89).

32 Härav följer dock inte att förstainstansrätten har underlåtit att pröva om kommissionen har utnyttjat detta utrymme inom de gränser som fastställs i rättspraxis.

33 Förstainstansrätten påpekade i punkt 39 i den överklagade domen att enligt fast rättspraxis kan kommissionen, när den gör vissa prioriteringar av inkomna klagomål, fastställa i vilken ordning klagomålen ska handläggas och hänvisa till ett ärendes gemenskapsintresse som prioritetskriterium. Därefter preciserade förstainstansrätten i följande punkt i den överklagade domen att för att bedöma gemenskapsintresset ska kommissionen ta hänsyn till omständigheterna i fallet, i synnerhet de faktiska och rättsliga omständigheter som har beskrivits i klagomålet, och att kommissionen ska väga den påstådda överträdelsens inverkan på den gemensamma marknadens funktion mot sannolikheten av att den kan fastställa att det föreligger en överträdelse och omfattningen av de utredningsåtgärder som krävs.

34 Förstainstansrätten betonade härvid att det ankommer på den att kontrollera om det framgår av det omtvistade beslutet att kommissionen gjort en sådan avvägning (punkt 41 i den överklagade domen).

35 I de påföljande punkterna i den överklagade domen gjorde förstainstansrätten just en sådan kontroll.

36 I punkt 46 och följande punkter i nämnda dom prövade förstainstansrätten om kommissionen hade stöd för sin uppfattning att de påtalade förfarandena inte föranledde några betydande störningar på den gemensamma marknaden för att komma fram till slutsatsen att det inte förelåg ett tillräckligt gemenskapsintresse för att utreda klagomålet.

37 Härigenom gjorde förstainstansrätten en rättslig prövning av på vilket sätt kommissionen utnyttjat sitt utrymme för skönsmässig bedömning.

38 Förstainstansrätten kan under dessa omständigheter inte klandras för att inte ha prövat om kommissionen i det omtvistade beslutet iakttagit gränserna för sitt utrymme att företa skönsmässiga bedömningar vid prövningen av inkomna klagomål. Den överklagade domen är således inte behäftad med en bristande motivering i detta avseende.

39 Följaktligen kan överklagandet inte bifallas på den första grunden.

Den andra, den tredje och den fjärde grunden

— Parternas argument

40 Den andra, den tredje och den fjärde grunden, som ska prövas tillsammans, riktas mot förstainstansrättens påstående att när verkningarna av en överträdelse är begränsade till en enda medlemsstat har kommissionen rätt att avslå ett klagomål på grund av bristande gemenskapsintresse, med motiveringen att överträdelsen inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

41 Med den andra och den tredje grunden har klaganden särskilt åberopat att det föreligger en felaktig bedömning eller bristande motivering i punkterna 41–43 i den överklagade domen. Vidare har klaganden klandrat förstainstansrätten för att i punkt 44 i samma dom ha utgått från rättspraxis som saknar samband med upphovsrätten utan att ha beaktat en rad relevanta domar av vilka det framgår att handeln mellan medlemsstaterna kan påverkas även om överträdelsen uteslutande sker på en enda medlemsstats territorium.

42 Med sin fjärde grund har klaganden gjort gällande att artiklarna 81 EG och 82 EG inte vid första påseende utesluter att handeln mellan medlemsstaterna påverkas, om överträdelsen sker på en enda medlemsstats territorium. Klaganden har vidare bestritt påståendet i punkterna 49 och 50 i den överklagade domen, att bolaget inte åberopat några omständigheter som visar att de påtalade förfarandena hade en sådan inverkan på handeln mellan medlemsstaterna att de kunde skada uppfyllandet av målen för den inre marknaden. Likaledes har klaganden bestritt påståendet att bolaget inte åberopat några omständigheter som visar att det inte är huvudsakligen musikanvändarna på det grekiska territoriet och de grekiska upphovsmännen som drabbas av de påstådda skadorna till följd av de påtalade förfarandena. Klaganden grundar sig härvid på följande omständigheter:

— Ungefär 4 500 företag som använt musik och som i vederbörlig ordning betalat upphovsrättsersättning har slutat att sprida musik på grund av de priser som tas ut av de tre organisationerna för närstående rättigheter (5 procent för närstående rättigheter, vilket ska jämföras med de 2,2 procent som klaganden tar ut för upphovsrätten). Såsom Monomeles Protodikeio Athinon [domstol i första instans med en enda domare i Aten, Grekland] fastställde i sin dom nr 5144/2005, uppbar klaganden 5 522 euro per år i upphovsrättsersättning för musik som spelats i flygplan tillhöriga Olympiaki Aeroporia, medan de tre organisationerna krävt flygbolaget på 627 563 euro per år för närstående rättigheter till samma musik.

— Det ovan beskrivna agerandet påverkar handeln mellan medlemsstaterna på området för upphovsrätt och närstående rättigheter, eftersom ungefär 50 procent av den musik som sprids i Grekland är utländsk. Samtliga utländska musikkompositörer vars musik sprids i Grekland företräds i denna medlemsstat av klaganden som uppbär upphovsrättsersättning för dem i Grekland. De berövas på så vis stora intäkter på grund av de orimliga priser som de tre organisationerna tar ut.

43 Enligt kommissionen framgår det tydligt av den överklagade domens detaljerade motivering att varken regleringen av de tre organisationernas verksamhet eller deras agerande har gett upphov till några som helst misstankar om att verksamheten kan påverka handeln mellan medlemsstaterna på ett betydande sätt, i motsats till vad klaganden har påstått.

— Domstolens bedömning

44 Det ska inledningsvis påpekas att enligt fast rättspraxis är förstainstansrätten dels ensam behörig att fastställa de faktiska omständigheterna, utom då det av handlingarna i målet framgår att de fastställda omständigheterna är materiellt oriktiga, dels ensam behörig att bedöma dessa faktiska omständigheter. Bedömningen av de faktiska omständigheterna utgör därför inte en rättsfråga som domstolen kan pröva i sig, utom då den bevisning som framlagts vid rätten har missuppfattats (se dom av den 11 februari 1999 i mål C-390/95 P, Antillean Rice Mills m.fl. mot kommissionen, REG 1999, s. I-769, punkt 29, och av den 15 juni 2000 i mål C-237/98 P, Dorsch Consult mot rådet och kommissionen, REG 2000, s. I-4549, punkt 35).

45 Följaktligen kan klaganden inte vinna framgång med de argument som framförts i syfte att visa att handeln mellan medlemsstaterna påverkats och som åberopats inom ramen för bland annat den fjärde grunden. Genom dessa argument har klaganden gjort

gällande att företaget uppbär upphovsrättsersättning i Grekland för användning av musik som komponerats inte bara av grekiska kompositörer utan även av kompositörer hemmahörande i andra medlemsstater inom unionen samt att klaganden vidareförmedlar den sålunda uppburna ersättningen, med stöd av ömsesidiga avtal om att företräda varandra, till motsvarande organisationer i andra medlemsstater, vilka i likhet med AEPI ombesörjer kollektiv förvaltning av upphovsrätt till musikaliska verk.

46 Dessa argument avser för det första rent faktiska omständigheter och kan därför inte prövas av domstolen inom ramen för ett överklagande.

47 För det andra har klaganden inte klandrat förstainstansrätten för att ha missuppfattat vissa delar av bevisningen.

48 Klaganden har för det tredje endast bestritt förstainstansrättens konstaterande att klaganden inte visat att de påtalade förfarandena kan påverka handeln mellan medlemsstaterna. De sålunda åberopade grunderna är under alla omständigheter verkningslösa, då en sådan påverkan inte i sig medför betydande störningar på den gemensamma marknaden. Det är emellertid viktigt att notera att förstainstansrätten underkände den första grunden som klaganden åberopat till stöd för sin talan om ogiltigförklaring, med motiveringen att klaganden inte åberopat några konkreta omständigheter som styrkte att det förelåg eller potentiellt kunde komma att föreligga betydande störningar på den gemensamma marknaden.

49 Det ska härvid betonas att begreppen påverkan på handeln mellan medlemsstaterna å ena sidan och betydande störningar på den gemensamma marknaden å andra sidan är två skilda begrepp.

50 Vad gäller det första begreppet så följer det av artiklarna 81 EG och 82 EG att dessa endast är tillämpliga på konkurrensbegränsande samverkan och missbruk av dominerande ställning som kan påverka handeln mellan medlemsstaterna. Påverkan på handeln mellan medlemsstaterna utgör således ett kriterium för att avgränsa tillämpningsområdet för gemenskapens konkurrensrätt, i synnerhet artiklarna 81 EG och 82 EG, och nationell konkurrensrätt. Om det visar sig att den åberopade överträdelsen inte kan påverka handeln mellan medlemsstaterna eller endast påverkar den i obetydlig utsträckning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 23 november 2006 i mål C-238/05, Asnef-Equifax och Administración del Estado, REG 2006, s. I-11125, punkt 34 och där angiven rättspraxis, samt av den 25 januari 2007 i mål C-407/04 P, Dalmine mot kommissionen, REG 2007, s. I-829, punkt 90 och där angiven rättspraxis) är gemenskapens konkurrensbestämmelser, och särskilt artiklarna 81 EG och 82 EG, inte tillämpliga.

51 Enligt fast rättspraxis krävs det, för att ett avtal mellan företag ska anses kunna inverka på handeln mellan medlemsstater, att det med tillräcklig grad av sannolikhet, på grundval av en rad objektiva rättsliga eller faktiska omständigheter, kan förutses att avtalet i fråga direkt eller indirekt, faktiskt eller potentiellt inverkar på handelsförhållandena mellan medlemsstater, så att det kan komma att inverka menligt på förverkligandet av de mål som ställts upp om en gemensam marknad mellan medlemsstaterna (se, för ett liknande resonemang, bland annat domen i det ovannämnda målet Dalmine mot kommissionen, punkt 90).

52 Begreppet betydande störningar på den gemensamma marknaden kan utgöra ett kriterium för att bedöma om det föreligger ett tillräckligt stort gemenskapsintresse av att kommissionen utreder ett klagomål.

53 När kommissionen fastställer i vilken prioritetsordning inkomna klagomål ska handläggas kan den med fog hänvisa till ett ärendes gemenskapsintresse. Den är inom denna ram skyldig att i varje enskilt fall bedöma hur allvarlig den påstådda skadan är för konkurrensen och hur långvariga dess verkningar är. Denna skyldighet innebär bland annat att kommissionen ska beakta hur länge de påtalade överträdelserna har

pågått och deras omfattning samt vilken inverkan de har haft på konkurrenssituationen inom Europeiska gemenskapen (domen i det ovannämnda målet Ufex m.fl. mot kommissionen, punkt 93).

54 Om kommissionen kommer fram till att handeln mellan medlemsstaterna påverkas, kommer ett klagomål om överträdelse av artiklarna 81 EG och 82 EG således att utredas av kommissionen snarare än av nationella konkurrensmyndigheter, om det föreligger ett tillräckligt gemenskapsintresse. Så kan bland annat vara fallet om den påtalade överträdelsen kan medföra betydande störningar på den gemensamma marknaden.

55 Det är förvisso riktigt att förstainstansrätten i den överklagade domen inte på ett klart och tydligt sätt gjorde någon skillnad mellan dessa två begrepp utan blandade ihop dem, såsom generaladvokaten påpekade i punkterna 40–45 i sitt förslag till avgörande. Detta kan emellertid inte leda till att domen upphävs då domslutet visar sig vara riktigt enligt andra rättsliga grunder (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 9 juni 1992 i mål C-30/91 P, Lestelle mot kommissionen, REG 1992, s. I-3755, punkt 28, och av den 13 juli 2000 i mål C-210/98 P, Salzgitter mot kommissionen, REG 2000, s. I-5843, punkt 58).

56 En kombinerad läsning av punkterna 49, 50 och 54 i den överklagade domen visar att domslutet är grundat på domskäl som kan sammanfattas med vad förstainstansrätten konstaterade i punkt 54, nämligen att klaganden inte åberopat några konkreta omständigheter som styrker att det förelåg eller potentiellt kan komma att föreligga betydande störningar på den gemensamma marknaden.

57 Härav följer att oberoende av vad förstainstansrätten kom fram till beträffande påverkan på handeln mellan medlemsstaterna enligt artiklarna 81 EG och 82 EG, så ogillade den talan på grund av att det inte framlagts några konkreta omständigheter som styrker att det förelåg eller potentiellt kunde komma att föreligga betydande störningar på den gemensamma marknaden som kriterium för att bedöma om det fanns ett tillräckligt stort gemenskapsintresse av att kommissionen utredde ett klagomål.

58 Det kan således inte med framgång göras gällande att den förväxling som kännetecknar den överklagade domen, vilken klaganden för övrigt inte åberopat i sitt överklagande, kan försvåra förståelsen av domskälen och därmed möjligheten att bestrida domens giltighet och möjligheten för domstolen att utöva sin kontroll.

59 Det är förvisso likaså riktigt att förstainstansrätten i punkt 55 i den överklagade domen slog fast att klaganden inte visat att kommissionen gjort en uppenbart felaktig bedömning i det omtvistade beslutet då den kom fram till att de påtalade förfarandena inte kunde påverka handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artiklarna 81 EG och 82 EG, trots att kommissionen inte alls prövat den frågan. Påståendet avser emellertid inte begreppet betydande störningar på den gemensamma marknaden.

60 Med beaktande av att kommissionen inte prövat frågan om påverkan på handeln mellan medlemsstaterna i det omtvistade beslutet, är det viktigt att påpeka att förstainstansrättens påstående således inte uteslöt tillämpning av artiklarna 81 EG och 82 EG i förevarande fall från de nationella myndigheternas sida.

61 När det gäller klagandens argumentation inom ramen för den andra och den tredje grunden som nämns i punkt 41 i förevarande dom och som grundas på flera av domstolens domar, finner domstolen att denna rättspraxis inte är relevant i målet.

62 De domar som klaganden har hänvisat till, nämligen dom av den 31 maj 1979 i mål 22/78, Hugin Kassaregister och Hugin Cash Registers mot kommissionen (REG 1979, s. 1869), domen i de ovannämnda förenade målen Lucazeau m.fl., domen i det ovannämnda målet Tournier, dom av den 10 december 1991 i mål C-179/90, Merci convenzionali porto di Genova (REG 1991, s. I-5889, svensk specialutgåva, volym 11,

s. 507), av den 17 maj 1994 i mål C-18/93, Corsica Ferries (REG 1994, s. I-1783, svensk specialutgåva, volym 15, s.113), samt av den 6 april 1995 i de förenade målen C-241/91 P och C-242/91 P, RTE och ITP mot kommissionen (REG 1995, s. I-743), behandlar samtliga begreppet påverkan på handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artiklarna 81 EG och 82 EG.

63 Den enda dom som klaganden åberopat och som behandlar betydande störningar på den gemensamma marknaden, det vill säga förstainstansrättens dom av den 24 januari 1995 i mål T-5/93, Tremblay m.fl. mot kommissionen (REG 1995, s. II-185), är inte heller relevant i målet. Det följer nämligen av punkt 40 i den domen att förstainstansrätten ogiltigförklarade ett kommissionsbeslut på grund av bristande motivering i den mån kommissionen i beslutet avslog klagomål som påtalade en avskärmning av den nationella marknaden förorsakad av ömsesidiga avtal om att företräda varandra, vilka slutits mellan förvaltningsbolag för upphovsrätt i olika medlemsstater. Sådana omständigheter föreligger emellertid inte i förevarande fall.

64 Härav följer att överklagandet inte kan vinna bifall på den andra, den tredje eller den fjärde grunden.

Den femte grunden

— Parternas argument

65 Klaganden har bestritt påståendet i punkt 54 i den överklagade domen att bolaget inte åberopat några konkreta omständigheter som styrker att det förelåg eller potentiellt kan komma att föreligga betydande störningar på den gemensamma marknaden. Det krävs inte att det verkligen föreligger en störning på den gemensamma marknaden enligt artiklarna 81 EG och 82 EG, utan en potentiell störning är tillräcklig. Klaganden anser med stöd av vissa omständigheter, varav de flesta redan åberopats inom ramen för den

fjärde grunden, att det är uppenbart att handeln mellan medlemsstaterna potentiellt kan påverkas. Förstainstansrätten har därför tolkat artiklarna 81 EG och 82 EG på ett felaktigt sätt.

66 Kommissionen har genmält att klaganden missuppfattat punkterna 42, 48–50, 54 och 55 i den överklagade domen. Förstainstansrättens hänvisning till att det ”förelåg eller potentiellt kan komma att föreligga” betydande störningar på den gemensamma marknaden ska nämligen bedömas mot bakgrund av den bevisning som klaganden framlagt.

— Domstolens bedömning

67 Med sin femte grund har klaganden kritiserat förstainstansrättens påstående i punkt 54 i den överklagade domen att bolaget inte åberopat några konkreta omständigheter som styrker att det förelåg eller potentiellt kan komma att föreligga betydande störningar på den gemensamma marknaden samtidigt som man endast försökt att påvisa att de påtalade förfarandena potentiellt kan påverka handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artiklarna 81 EG och 82 EG.

68 Även om det antas att de påtalade förfarandena potentiellt påverkar handeln mellan medlemsstaterna i den mening som avses i artiklarna 81 EG och 82 EG, vilket klaganden har gjort gällande, så medför en sådan påverkan, såsom framgår av punkt 48 i förevarande dom, emellertid inte i sig att det potentiellt kan komma att föreligga betydande störningar på den gemensamma marknaden.

69 Den femte grunden är således verkningslös. Överklagandet kan därför inte bifallas såvitt avser denna grund.

70 Mot bakgrund av vad som anförts ovan ska överklagandet ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

71 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna, som är tillämplig på mål om överklagande enligt artikel 118 i samma regler, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att klaganden ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom klaganden har tappat målet, ska kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

1) Överklagandet ogillas.

2) AEPI Elliniki Etaireia pros Prostasian tis Pnevmatikis Idioktisias AE ska ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter